

# QARTAL SS

## Mühafizə Müəssəsinin Mühafizə Xidmətinin Təşkilində Mühafizəçilərin

### YADDAŞ KİTABÇASI

#### 1. Qartal SS mühafizə müəssisəsinin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

**Cavab:** Müəyyən edilmiş qaydada bağlanmış müqavilələr əsasında vətəndaşların dövlət və şəxsi mülkiyyətinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsidir.

Özəl mühafizə xidmətinin işçiləri obyektlərin mühafizə məsələsini yerinə yetirərək, onlara həvalə edilmiş postlarda, ictimai asayişin qorunması və cinayətlərin qarşısının alınması üçün zəruri tədbirlər görürlər.

#### 2. Qeyri-dövlət (özəl) mühafizə müəssisəsi hüquqi statusu?

**Cavab:** fiziki və ya hüquqi şəxsə bağlanmış müqavilə əsasında nəzərdə tutulan mühafizə xidmətlərini göstərən, müvafiq qaydada dövlət qeydiyyatından keçmiş və Daxili İşlər Nazirliyindən xüsusi razılıq (lisenziya) almış hüquqi şəxs;

#### 3. Mühafizə xidmətinin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

**Cavab:** İctimai asayişin təmin edilməsi, cinayətlərin və digər hüquqpozma hallarının xəbərdar edilməsi və və qarşısının alınması, mülkiyyətin mühafizəsi, vətəndaşların hüquqlarının və qanuni maraqlarının cinayətkar əməllərdən və digər antiictimai hərəkətlərdən qorunması, cinayətkarların yaxalanmasında və cinayətlərin açılmasında fəal iştirak etmək. Qorunan obyektin mühafizəsini tam təmin etmək.

#### 4. Mühafizəçi nə deməkdir?

**Cavab:** Mühafizəçi - xüsusi hazırlıq keçmiş, Qanunla müəyyən edilmiş qaydada özəl mühafizə müəssisəsində əmək müqaviləsi (kontraktı) ilə işləyən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı

#### 5. Mühafizə müəssisəsində -mühafizəçi vəzifəsinə, işə qəbul qaydası.

**Cavab:** Mühafizəçi vəzifəsinə 20 yaşına çatmış, mühafizəçilər üçün xüsusi hazırlıq kursunu bitirmiş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları qəbul olunur. Şəxs özəl

mühafizə müəssisəsinə və mühafizəçi vəzifəsinə işə qəbul edilərkən işəgötürən tərəfindən namizəd barədə 3 gün müddətində Daxili İşlər Nazirliyinə müəyyən olunmuş qaydada məlumat verilməlidir.

Mühafizəçilərin, habelə özəl mühafizə müəssisələrinin rəhbərliyi xüsusi hazırlıq, təkmilləşdirmə və ixtisas artırma kursları siyahısı DİN-nin orqanı tərəfindən təsdiq edilən dövlət təhsil müəssisələri və Təhsil nazirliyi tərəfindən verilmiş xüsusi razılıq (lisenziya) əsasında qeyri-dövlət ixtisaslaşmış təhsil müəssisələri tərəfindən həyata keçirilir. Kursların proqramının və ixtisas tələblərinin müəyyən olunması və onlara riayət olunmasına nəzarət DİN-yi tərəfindən həyata keçirilir.

#### **6. Hansı şəxslər mühafizəçi vəzifəsinə qəbul oluna bilməz?**

**Cavab:**

- ruhi xəstəlik, alkoqolizm, narkomanlığa düşər olmaması barədə müvafiq tibbi rəy təqdim etməyən şəxslər;
- fəaliyyət qabiliyyətsizliyi və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətliliyi məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə təsdiq edilmiş şəxslər;
- qanunla müəyyən olunmuş müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş şəxslər (qadınlar, habelə qanuni əsaslarla müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhlət hüququ olanlar və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilənlər istisna olmaqla);
- sağlamlıq barədə müvafiq tibbi arayış təqdim etməyən şəxslər;
- qəsdən cinayət törətməkdə ittiham olunan və ya qəsdən cinayət törətməyə görə əvvəllər məhkum olunmuş şəxslər.

#### **7. Sual: Buraxılış rejimi nə deməkdir?**

**Cavab:** şəxslərin və ya nəqliyyat vasitələrinin mühafizə olunan obyektə nəzarətsiz girişi (çıxışı), habelə bu obyektə əmlakın nəzarətsiz gətirilməsi və ya bu obyektə əmlakın nəzarətsiz çıxarılması imkanlarını istisna edən qayda və tədbirlərin məcmusu;

#### **8. Sual: Cinayətkarlıqla mübarizənin, ictimai asayişin və özəl və kommersiya obyektlərinin qorunmasında mühafizə xidmətinin bütün fəaliyyəti nəyə əsaslanır?**

**Cavab:** Azərbaycan Respublikasının Qeyri-dövlət (özəl) mühafizə fəaliyyəti haqqında qanuna, mühafizə xidməti haqqında digər qanunların, Nazirlər Kabinetinin fərmanları, Daxili İşlər Nazirliyinin tələbləri əsasında mühafizə xidmətinin hüquq-normativ bazası qurulub.

#### **9. Sual: Avto, moto və digər marşrutların uzunluğu neçədir?**

**Cavab:** Piyadalar üçün – 1-1,5 km, avto üçün – 6-8 km, moto üçün – 3-5 km.

#### **10. Sual: Post nə deməkdir?**

**Cavab:** Mühafizə xidməti əməkdaşının, ona həvalə edilmiş vəzifələrin yetirildiyi yer və ya ərazi sahəsi post adlanır. Postda xidmət aparmaq üçün təyin olunan mühafizəçi postacı adlanır.

**11. Sual: Növbə çəkməyə gedənin üstündə nə olmalıdır?**

Cavab: Xidməti vəsiqə, xidməti kitabça, fit, karandaş, bloknot, şəxsi paket, cib fənəri, avto. Xidmət edənin isə – sürücülük vəsiqəsi və yol vərəqi.

**12. Sual: Növbətçinin (postda, patrulda duranın) yoxlayan şəxsə müraciət forması necədir?**

Cavab: “Mühafizəçi *Həsənov A.* mühafizə postunda apardığım xidmət zamanı heç bir hadisə baş verməyib.”

**13. Sual: Özəl mühafizə xidmətinin əməkdaşı, həm dövlət , həm özəl obyektlərin qorunması, həm də ictimai asayişin pozulması və cinayətkarlıqla mübarizə sahəsində növbəyə daxil olarkən, nəyi bilməlidir?**

Cavab: Mühafizə olunan obyektlərin ərizisini, onlardan ən vaciblərinin, siqnalizasiya vasitələrinin olub-olmamasını, əməliyyat şəraitini və marşrutun (postun) xüsusiyyətlərini.

Yaxınlıqda yerləşən polis bölməsi, radio mübadiləsinin aparılmasını və növbə ilə əlaqə saxlanmasının qaydalarını, marşruta (posta) yaxın olan küçələri, dalanları, meydanları və məhəllələri, yanğın dəstəsinin, tibbi yardımın, yaxınlıqda olan xəstəxanaların, apteklərin telefon nömrələrini, cinayətkarların, avaraların, dilənçilərin və digər anti-ictimai tüfeyli həyat tərzini yaşayan şəxslərin güman olunan yerlərini, cinayətkarları izləmək ehtiyacı olsa qısa hərəkət yollarını.

**14. Sual: Xidmət edən zaman mühafizəçiyə nə qadağan olunur?**

Cavab: Onun tabe olduğu şəxslər istisna olaraq, xüsusi vasitələrini kimsəyə vermək və ya ötürmək, xidmətdən yayınmaq və sayıqlığı zəiflətmək (yatmaq), xidmətə aid olmayan söhbətlər etmək, telefon vasitəsi ilə şəxsi söhbətlər aparmaq. Xidmətdən yayınmaq və mühafizə edilən obyektlərə kənar şəxsləri buraxmaq; obyektlərin mühafizəsini, hətta qısa müddətə belə, digər şəxslərə həvalə etmək.

**15. Sual: Mühafizəçini postdan kim kənarlaşdırma bilər?**

Cavab: Xidmət komandiri tərəfindən, mühafizə şirkətinin rəhbərliyinin icazəsi ilə.

**16.Sual: Mühafizəçinin hüquq və vəziyyəti.**

- Mühafizəçi mühafizə etdiyi obyektin təmin edilməsi məqsədilə aşağıdakı hüquqlara malikdir:
- mühafizə olunan obyektin işçilərindən və digər şəxslərdən buraxılış rejiminə
- mühafizəçi mühafizə etdiyi obyektin təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə və obyektə daxil olmağa riayət olunmasını tələb etmək;
- mühafizə olunan obyektlərə giriş və çıxış zamanı Azərbaycan

- Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada fiziki şəxsləri (xidməti vəzifələrini icra edən hüquq-mühafizə və digər dövlət orqanlarının əməkdaşları istisna olmaqla), onların əşyalarını və nəqliyyat vasitələrini texniki vasitələr tətbiq etməklə və ya tətbiq etmədən nəzərdən keçirmək;
- mühafizə olunan obyektlərdə hüquqa zidd hərəkətlər törətmiş şəxslər mühafizəçinin qanuni tələblərinə tabe olmadıqları və ya fiziki qüvvə işlətdikləri hallarda həmin şəxsləri fiziki qüvvə tətbiq etməklə hadisə yerində saxlamaq və dərhal müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təhvil vermək;
  - özəl mühafizə müəssisəsi və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsi tərəfindən xidməti istifadə üçün verilmiş xüsusi vasitələri mühafizə olunan obyektlərin hüdudlarında saxlamaq, gəzdirmək və qanunla müəyyən edilmiş qaydada

və

hallarda təyinatı üzrə istifadə etmək.

#### **17. Sual: Mühafizəçinin vəzifələri aşağıdakılardır:**

**Cavab:**

- Mühafizə olunan obyektlərə münasibətdə hüquq pozuntusu baş verdikdə onun baş vermə vaxtı, yeri, halları, hüquq pozuntusu törədən şəxsin saxlanması, fiziki qüvvənin və ya xüsusi vasitələrin tətbiq edilməsi zərurətinin əsaslandırılması, hüquq pozuntusunun qarşısının alınması və mühafizə olunan obyektin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə görülmüş tədbirlər barədə özəl mühafizə müəssisəsinin və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsinin rəhbərini yazılı surətdə məlumatlandırmaq;
- fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitənin tətbiq edildiyi hər bir halda bu barədə dərhal müvafiq icra hakimiyyəti orqanına və prokurorluq orqanlarına məlumat vermək;
- cinayət və ya inzibati xətanın əlamətləri olan əməl törədildiyi halda bu barədə dərhal müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat vermək;
- cinayət əməlinin əlamətləri aşkar edildikdə müvafiq təhqiqat və ya istintaq orqanının əməkdaşları hadisə yerinə gələndə cinayətin izlərinin və sübut mənbəyi ola biləcək digər maddi obyektlərin qorunub saxlanması, həmin orqanlara ibtidai araşdırma ilə əlaqədar bütün zəruri yardımın göstərilməsi, şahidlərin müəyyən edilməsi üçün tədbirlərin görülməsi;
- xüsusi vasitəni və ya mühafizəçi vəsiqəsini itirdikdə dərhal müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat vermək;
- tutduğu vəzifədən azad edildikdə istifadəsində olan xüsusi vasitələri, mühafizəçi vəsiqəsini və geyim formasını özəl mühafizə müəssisəsinin və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsinin rəhbərinə təhvil vermək.
- mühafizəçi tərəfindən şəxslərin hüquq və azadlıqlarının pozulması qanunla müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyətə səbəb olur.

#### **18. Sual: Mühafizəçinin geyim forması və mühafizəçi vəsiqəsi ?**

**Cavab:**

- Özəl mühafizə müəssisəsi mühafizəçiləri vahid nümunəli geyim forması və müvafiq mühafizəçi vəsiqəsi ilə təmin etməlidir.
- Mühafizəçilərin geyim formaları Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri və başqa silahlı birləşmələrin, prokurorluq, daxili işlər, milli təhlükəsizlik, fəvqəladə hallar, ədliyyə, vergi, gömrük və digər dövlət orqanlarının xüsusi və ya hərbi geyim formalarından aşkar və aydın şəkildə seçilməlidir. Mühafizəçinin vahid nümunəli geyim formasının və vəsiqəsinin nümunəsi DİN-yi tərəfindən müəyyən edilir.
- Özəl mühafizə müəssisəsi mühafizəçisinin geyim formasının üzərində həmin müəssisənin tam adı, fərdi qeydiyyat nömrəsi, habelə mühafizəçinin adı və soyadı göstərməlidir.

**19. Sual: Mühafizə fəaliyyətinin həyata keçirilməsində fiziki qüvvənin və xüsusi vasitələrin tətbiqi şərtləri və hüquqları?**

Cavab:

- Özəl mühafizə fəaliyyətini həyata keçirərkən mühafizəçilərə yalnız mühafizə olunan obyektlərin həddində Qanunla və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada fiziki qüvvənin, habelə özəl mühafizə müəssisəsi və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsi tərəfindən xidməti istifadə üçün verilmiş xüsusi vasitələrin tətbiqinə icazə verilir.

- qanunun tələblərinə uyğun olaraq fiziki qüvvənin və ya xüsusi vasitələrin tətbiqi yaranmış təhlükəyə mütənasib olmalıdır.

- mühafizəçi fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitə tətbiq edərkən aşağıdakı şərtlərə riayət etməlidir:

- insana qarşı fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitələr yalnız son zərurət və ya zəruri müdafiə vəziyyətində, bütün digər təsir imkanlarından istifadə lazımi nəticə vermədikdə, hüquq pozuntusunun xarakterindən və ictimai təhlükəlilik dərəcəsiindən və ya onu törədən şəxsiyyətindən asılı olaraq tətbiq edilməlidir;

-öz xidməti vəzifələrini icra etməsi və fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitə tətbiq etmək niyyəti barədə buraxılış və obyekt daxili rejim qaydalarını pozan şəxslərə xəbərdarlıq etməlidir;

- hüquq pozuntusunun xarakterindən və ictimai təhlükəlilik dərəcəsiindən, eləcə də ona göstərilən müqavimətin dərəcəsiindən asılı olaraq vurulan zərərin minimal olmasına cəhd etməlidir;

-bədən xəsarəti alan şəxslərə ilkin tibbi yardımın göstərilməsini təmin etməlidir;

-fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitənin tətbiq edildiyi hər bir halda bu barədə dərhal müvafiq icra hakimiyyəti orqanına və prokurorluq orqanlarına məlumat verməli və özəl mühafizə müəssisəsinin və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsinin rəhbərinə ətraflı yazılı məlumat hazırlamalıdır.

- mühafizə olunan obyektə qrup halında və ya silah işlətməklə basqın edildiyi, o cümlədən silahlı müqavimət göstərildiyi hallar istisna olmaqla qadınlara, azyaşlılara, yanında azyaşlı uşaqlar olan, əlilliyi, yaxud digər fiziki və ya psixi qüsurları aşkar bilinən şəxslərə, habelə insanların toplaşdığı və ya kənar şəxslərin zərər çəkə biləcəyi yerlərdə fiziki qüvvənin və ya xüsusi vasitələrin tətbiqi qadağandır.

- fiziki qüvvənin və ya xüsusi vasitələrin tətbiq edildiyi hər bir hal barədə mühafizəçi tərəfindən təqdim olunmuş məlumat əsasında özəl mühafizə müəssisəsinin və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsinin rəhbəri xidməti yoxlama aparmalı və fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitənin tətbiqinin qanunauyğun olub-olmaması barədə müvafiq rəy hazırlamalıdır. Fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitənin tətbiqinin qanunauyğun olub-olmaması barədə müvafiq rəy özəl mühafizə müəssisəsinin və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsinin rəhbəri tərəfindən 3 gün müddətində müvafiq icra hakimiyyəti orqanına və prokurorluq orqanlarına təqdim olunur.

-mühafizəçinin öz səlahiyyətlərini, zəruri müdafiə və ya son zərurət hədlərini, habelə cinayət (inzibati xəta) törətmiş şəxsin tutulması üçün zəruri olan tədbirlərin həddini aşaraq fiziki qüvvə və ya xüsusi vasitə tətbiq etməsi qanunvericiliyə müvafiq olaraq cinayət, inzibati, mülki-hüquqi və intizam məsuliyyətinə səbəb olur.

-özəl mühafizə müəssisəsi və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsi tərəfindən xüsusi vasitələr onların mühafizəsini, təhlükəsizliyini təmin edən və kənar şəxslər tərəfindən ələ keçirilməsini istisna edən şəraitdə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada saxlanılmalıdır.

**20. Sual: Mühafizə fəaliyyətində fiziki qüvvənin tətbiqi?**

Cavab:

-Mühafizə olunan obyektlərə qəsd edən cinayət əməlləri və ya inzibati xətalərin qarşısını almaq, bu əməlləri törədən şəxsləri saxlamaq, eləcə də öz qanuni tələblərinə müqaviməti aradan qaldırmaq üçün mühafizəçi ona həvalə olunmuş vəzifələrin icrasını başqa üsullarla təmin edə bilmədikdə fiziki qüvvə tətbiq edə bilər.

**21. Sual: Mühafizə fəaliyyətində xüsusi vasitələrin tətbiqi?**

Cavab:

- Xüsusi vasitələr özəl mühafizə müəssisəsi tərəfindən yalnız DİN-yi tərəfindən verilmiş xüsusi vasitənin əldə olunması, saxlanması və ondan təyinatı üzrə istifadə edilməsi hüququnu təsdiq edən şəhadətnaməyə əsasən əldə oluna, saxlanıla və təyinatı üzrə istifadə edilməsi üçün mühafizəçilərə verilə bilər.

- Özəl mühafizə müəssisələri tərəfindən əldə oluna, saxlanıla və təyinatı üzrə istifadə edilə bilən xüsusi vasitələrin siyahısı, habelə xüsusi vasitənin özəl mühafizə müəssisəsi və ya hüquqi şəxsin mühafizə bölməsi tərəfindən əldə olunması, saxlanması və ondan təyinatı üzrə istifadə edilməsi üçün mühafizəçilərə verilməsi qaydaları DİN-yi tərəfindən müəyyən olunur.

- mühafizəçi tərəfindən xüsusi vasitə yalnız aşağıdakı hallarda tətbiq oluna bilər;

-mühafizəçilərin həyat və sağlamlığına real təhlükə törədən basqınları dəf etdikdə;

- mühafizə olunan obyektə və ya mühafizəçilərə bir qrup şəxs tərəfindən və ya silah, yaxud silah qismində istifadə edilən əşyalar tətbiq edilməklə törədilən hücumun qarşısını alarkən, belə hücumun qarşısını digər üsullarla almaq mümkün olmadıqda;

- fiziki şəxsin həyat və sağlamlığı və ya mülkiyyət əleyhinə cinayət törədən zaman yaxalanan şəxslər qaçmağa cəhd göstərdikdə və ya silahlı müqavimət göstərəcəyini ehtimal etmək üçün kifayət qədər əsas olduqda həmin şəxslər saxlanılarkən, digər vasitələrlə onların saxlanması mümkün olmadıqda;

- saxlanılan şəxslər mühafizəçinin xidməti otağına və ya hüquq-mühafizə orqanına gətirilərkən müqavimət göstərdikdə;

- mühafizəçinin qanuni tələblərini yerinə yetirməyən nəqliyyat vasitəsinin sürücüsünün mühafizə olunan obyektə saxlanması zəruri olduqda;

- mühafizəçinin xüsusi vasitələrini ələ keçirmək cəhdinin qarşısını aldıqda.

**22. Sual: Marşrutda (postda) olan mühafizəçi şübhəli insa yaxınlaşarkən hansı ehtiyat tədbirlərini görməlidir?**

Cavab: Gecə vaxtı evlərdən və digər tikililərdən müəyyən məsafədə piyada qaydada hərəkət etmək, vətəndaşlara qarşı imkan daxilində lazım olan məsafəni saxlamaq və özündən arxada heç kimi qoymamaq;

- qaranlıq vaxtı, bir qayda olaraq, adama işıq mənbəyi tərəfindən yaxınlaşmaq;

-adamin arxadan yaxınlaşdığı halda – kənara çəkilmək, dayanmaq, onu qabağa buraxmaq və ya hərəkət istiqamətini dəyişmək və yaxınlaşan insana doğru getmək.

**23. Sual: Vətəndaşlarla münasibətdə nəyə yol verilmir?**

Cavab: Təkəbbürlü tərz, kobudluq, lovğalıq, iradların, ifadələrin, istehza və ya nəzakətsiz bildirilməsi, insanlıq ləyaqətinin təhqir edilməsi, hədə-qorxu gəlmə, öyüd-nəsihət vermə və ədalətsiz müqavimət, haqsız günahlandırma, hədələyici hərəkətlər və işarələr.

-7-

**24. Sual: Cinayət baş verməsi haqqında məlumat verəndən mühafizəçi nəyi aydınlaşdırmalıdır?**

Cavab:

- Hansı cinayət baş verib, onun baş verdiyi yer və onu aşkar etdiyi vaxt (saat, dəqiqə);
- cinayəti kim edib yaxud kimdən şübhələnilir və onun nişanələri, əlamətləri;
- şahidlər olubmu və onlar haqqında nə məlumdur, zərərçəkmiş nə vəziyyətdədir;
- cinayət haqqında məlumat verənin soyadı, adı, atasının adı.

**25. Sual: Yangın baş verdiyi zaman patrulun vəzifəsi?**

Cavab:

- yangın haqqında yaxında yerləşən yangın dəstəsinə, növbətçiyə xəbər vermək, lazım gələrsə əhalini xəbərdar etmək.
- xüsusi və yaxud əl altında olan vasitələrdən istifadə edərək yanan sahəni, insanları və əşyaları xilas etmək, yangının baş verməsi səbəbini təyin etmək, hadisə yerini qorumaq və cinayətin törədilməsində şübhəli olan şəxslərin tutulması üçün tədbir görmək.
- zərər çəkənlər olarsa, tibbi yardım çağırmaq və yaxud onları müalicə müəssisələrinə göndərmək.
- yangının ləğv edilməsinə cəlb edilmiş şəxslərdən başqa heç kimi yanan binaya buraxmamaq.

**26. Sual: Mühafizəçinin posta daxil olduğu vaxt vəzifəsini bir-bir sayın.**

Cavab:

- 1) Öz postunda əməli şəraiti, mühafizə edilən obyektlərin yerləşdiyi yeri və xüsusiyyətlərini, onların texniki cəhətdən möhkəmliyini, yangın-mühafizə siqnalları ilə təchizat vasitələrini, ən zəif yerləri (qəzalılıqları, zirzəmilər, lift quyuları və s.), onların etibarlı mühafizəsini və həmçinin lazımi ictimai qayda-qanunu, qanunpozmanın (cinayətin) qarşısını vaxtında almağı və qüvvədə olan nizamnamənin tələbinə uyğun olaraq cinayətkarların tutulması qaydalarını yaxşı bilmək.
- 2) Növbəyə gedərkən xidməti yerinə yetirməyə hazır olmaq, təlimat verilmə (instruktaj) yerinə onun başlanmasına 15 dəqiqə qalmış formada və təmiz geyinmiş halda xidməti vəsiqə, marşrut vərəqi, xidməti kitabça, fit, elektrik fənəri, bloknot, karandaş yaxud qələm, radio-telefon əlaqə vasitələri, texniki nəzarət vasitələri, avtonəqliyyatda xidməti yerinə yetirərkən isə nəqliyyatı idarə etmək vəsiqəsi və yol vərəqi üsütündə olmalıdır.
- 3) Təlimat (göstəriş) aldıqdan sonra xidməti yerinə qəlmək, obyektə nəzərdən keçirmək, mühafizə-yanğın siqnalizasiya vasitələrinin sazlığına, qapıların, pəncərələrin, lyukların, yangın əleyhinə olan avadanlıqların üzərində qıfıl, kilid və s. olmasına, bayır işıqlarına xüsusi diqqət vermək lazımdır. Əyər obyektin vəziyyəti qəbul edilmə şərtlərinə uyğun gəlicə, yalnız bağlandıqdan sonra obyektin mühafizəsi haqqında bağlanmış müqavilənin şərtlərinə əsasən onu mühafizəyə götürmək.
- 4) Təyin olunmuş növbətçilik cədvəlinə əsasən mühafizə edilən obyektləri diqqətlə yoxlamaq telefon (radio) vasitəsilə Qartal SS mühafizə müəssisəsinin növbətçisinə

vəziyyət barəsində məlumat vermək və mühafizə-yanğın, işıq və səs siqnallarına nəzarət etmək.

5) Mühafizə edilən obyektlərə kənar şəxsləri buraxmamaq.

6) Qırılmış qapı pəncərə, cəftə, qıfıl, plomb, möhür və obyektin bütövlüyünün pozulmasına dəlalət edən digər halları aşkar edərkən və həmçinin mühafizə-yanğın siqnalizasiyası işə düşən zaman obyektə diqqətlə yoxlamaq və obyektə kənar şəxsin olmasını görəndə lazımı ehtiyat tədbirlərinə riayət edərək onun saxlanması

-8-

üçün tədbirlər görmək və bu barədə o dəqiqə Qartal SS mühafizə müəssisəsinə, rayon polis bölməsinə məlumat vermək.

7) Mühafizə obyektində və ya ona yaxın yerlərdə yanğın baş verməsi aşkar edilərsə. O dəqiqə yanğın dəstəsini çağırmaq və şəhərdaxili işlər şöbəsinin əməliyyat növbəçisinə Qartal SS mühafizə müəssisəsinə məlumat vermək, yanğın ocağının söndürülməsi, insanların və qiymətli əşyaların xilasını üçün xüsusi və əl altında olan vasitələrdən istifadə etmək.

8) Qəfil xəstələnmə hallarında Qartal SS mühafizə müəssisəsinə xəbər vermək və əvəz gələncə qədər xidməti davam etdirmək.

9) Təyin edilmiş iş vaxtının sonunda mühafizə edilən bütün obyektləri diqqətlə yoxlamaq, onların bütövlüyünə əmin olmaq və sonra onlar vəzifəli şəxslərə siyahı əsasında təhvil vermək (əyər bu müqavilədə nəzərdə tutulubsa), Qartal SS Mühafizə müəssisəsinin növbəçisinə işin qurtarması haqqında məlumat vermək.

**27. Sual: Şübhələnən şəxsin sənədlərini yoxlayarkən və onu sorğu-sual edərkən mühafizəçi hansı ehtiyat tədbirlərini həyata keçirməlidir?**

Cavab: Yoxlanılan şəxsdən yarıdönmüş halda durmaq və onun hərəkətinə diqqətlə nəzarət etmək, növbə ilə diqqətini ya sənədə, ya da şəxsə yönəltməlidir.

**28. Sual: Obyektin mühafizəyə təhvil-təslim verilməsi qaydası.**

Cavab: Mühafizə olunan obyektlərin müdiriyyətinin nümayəndəsinin iştirakı ilə obyektə yoxlamaq və bu obyektlərin bütövlüyünə əmin olmaq, bu zaman qapı və pəncərə və lyuklarda qıfıl və cəftələrin, yanğın mühafizə siqnalizasiyasının, yanğın avadanlıqlarının mövcudluğuna, daxili və xarici işıqlanmanın sazlığına xüsusi diqqət verilməlidir. Əyər obyektin vəziyyəti qəbul etmənin şərtlərinə uyğundursa, onun bağlanması və qapılarının plomblanmasından sonra təhvil-təslim kitabında qeyd edilməklə obyektə təhvil götürmək.

Obyektə mühafizəyə götürməyə imkan verməyən nöqsanlar (qapıların, pəncərələrin, lyukların, nəfəslərin açıq olması, xəbərdaredici siqnalizasiyanın birləşdirilməsi, plomblun olmaması, sınıma, dəlik, deşik hallarının olması və s.) və ya təsərrüfat orqanının məsul şəxsi olmazsa qəbul edən dəstə komandirinə, özəl müəssisələrin mühafizə şöbəsinə və onların göstəricisinə əsasən hərəkət etməlidir. İş qurtarmazdan əvvəl mühafizə olunan bütün obyektləri yoxlamaq, onların bütövlüyünə əmin olmaq və sonra yazılı surətdə əlaqədar vəzifəli şəxslərə təhvil vermək, Qartal SS mühafizə müəssisəsinin növbəçisinə işin qurtarması barədə məlumat vermək.

**29. Sual: «Mühafizə olunan obyektə kənar adamları, obyektin bütövlüyünün pozulması faktlarını mühafizəçi aşkar edərsə nə etməlidir?»**

Cavab: Obyektə kənar adamlar aşkar edilərkən ilk növbədə şəhərdaxili işlər şöbəsinin, Qartal SS mühafizə müəssisəsinin növbəçisinə xəbər verməli və onların onların tutulması üçün tədbirlər görməlidir. Bu zaman cinayətkarın tutulması vaxtı mümkün çətinliklər, silahlı müqavimət ehtimalı, silahdan istifadə şəraiti, əyər bunun üçün zərurət yaranarsa nəzərə alınmalıdır. Hadisə baş verən



yerin mühafizəçini təmin etmək və cinayətin şahidlərinin təyin edilməsi və cinayətkarın axtarışı və tutulması üçün tədbirlər görmək.